

DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2020.56.234-246>

УДК 712.253:159.94

Каранда Андрій Олександрович,

аспірант кафедри Містобудування

Київський національний університет будівництва і архітектури

aakaranda@gmail.com,

<http://orcid.org/0000-0001-9161-841X>

ІДЕЙНО-ТЕМАТИЧНА ВІДПОВІДНІСТЬ ТА СТИЛЬОВА ЄДНІСТЬ, ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА ПРИНЦИПУ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО- ОБРАЗНОГО СЕРЕДОВИЩА СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ КУЛЬТУРНО- ПІЗНАВАЛЬНИХ ПАРКІВ

Анотація: при формуванні спеціалізованого культурно-пізнавального парку тематичної спрямованості однією із головних задач є виявлення її художньої образності. Вона складається з трьох основних складових: головної ідеї (теми) парку, художнього образу та сценарію. Тема парку відповідає за його творчий задум; художній образ висвітлює головну ідею парку у вигляді конкретних форм; сценарій пов'язує художній образ у логічну картину сприйняття ідеї парку. Ще на етапі творчого задуму створюється образний ряд парку, який залежить від обраної теми (ідеї). За допомогою відповідних засобів та прийомів виникають характерні особливості, що відтворюють образи та стиль спеціалізованого культурно-пізнавального парку тематичної спрямованості.

Ключові слова: парк, спеціалізований культурно-пізнавальний парк, тематичний парк, принцип, художній образ, образний ряд, стиль, стильова єдність, головна ідея парку, тема парку, ландшафтний сценарій, сюжет, емоційна виразність, емоційний вплив, засоби та прийоми.

Актуальність теми та постановка проблеми. Аналізуючи сучасні парки можна з впевненістю сказати, що більшість з них, маючи різну функціональну сутність, викликають у відвідувачів одноманітні реакції. Це відбувається від того, що у ландшафтних об'єктах застосовуються однакові за комплексом архітектурні та природні засоби, хоч об'єкти за функцією різні. Аналізуючи історичний досвід створення та трансформації садів і парків філософської та психоемоційної спрямованості можна збагнути їх вплив на формування сучасних спеціалізованих культурно-пізнавальних парків [4]. При формуванні парків потрібно проектувати почуття людини, а не об'єкти середовища: алеї, майданчики тощо (рис.1), [13].

Формування настрою має бути основою для проектування ландшафтного об'єкту, а вже потім підбирати природні засоби та такі прийоми їх застосування, які могли б реалізувати це завдання, тобто сформувати задані емоції та настрої у відвідувача ландшафтного об'єкту [16]. Створення гармонійних взаємозв'язків у ландшафтному середовищі може бути здійснено тільки при переосмисленні взаємовідносин між людиною і ландшафтом та включені проектувальником цього переосмислення в свою практику [17].

Ландшафтний сценарій дає можливість отримати прогноз стану людини в чотиривимірному просторі. Він формує систему естетично-просторових впливів на людину засобами ландшафтно-архітектури [16]. Садово-паркове мистецтво завжди поєднувало різні мистецтва, тому для формування художньо-образного рішення парку важливим є система відношення знаків до вираженого ними змісту (рис. 2), [2].

Рис 1. Алеї та майданчики в парку [13]

Рис 2. Система знаків у парку [2]

З погляду композиції формування спеціалізованого культурно-пізнавального парку тематичної спрямованості художньо-образна складова виноситься на перше місце. У відвідувачів формується художній образ ландшафтного середовища з сукупності суб'єктивних вражень в результаті його візуального сприйняття. Людина не тільки використовує простір, але і емоційно сприймає і оцінює його [12]. Емоційна виразність ландшафту залежить від його здатності викликати переживання у людини.

Мета дослідження. Визначення головного принципу при формуванні художньо-образного архітектурно-ландшафтного середовища спеціалізованих культурно-пізнавальних парків тематичної спрямованості.

Виклад основного матеріалу. Виявлення художнього образу спеціалізованого культурно-пізнавального парку тематичної спрямованості є найбільш складним завданням при його формуванні. Основою ландшафтно-планувального та просторового рішення, що впливає на формування художнього образу, є природні компоненти – рельєф, вода, рослинність (рис. 3), [19]. Різноманітне їх поєднання створюють базу для формування численних

ландшафтних композицій з високим емоційним впливом (рис. 4), [18]. У кожному конкретному, випадку один з елементів ландшафту, як правило, виступає ведучим.

Формування художнього образу спеціалізованого культурно-пізнавального парку тематичної спрямованості, насамперед, залежить від його ідейно-тематичної спрямованості, яка зумовлює вибір засобів та прийомів ландшафтного дизайну, малих архітектурних форм, рослинності, водних пристроїв та ін. При формуванні спеціалізованого культурно-пізнавального парку тематичної спрямованості виникають характерні особливості, які відтворюють його образи та стиль за допомогою відповідних засобів та прийомів. Образний ряд повністю залежить від обраної теми парку і створюється ще на етапі творчого задуму.

Рис 3. Природні компоненти в парковому середовищі [19]

Рис 4. Емоційний вплив ландшафтної композиції [18]

Для виявлення художнього образу формуванні спеціалізованого культурно-пізнавального парку тематичної спрямованості може бути використаний багатий історичний досвід. Історія садово-паркового мистецтва дає нам численні приклади рішень з яскраво вираженим художнім образом [15]. Найпоширеніші історичні ознаки ландшафтної архітектури, і садово-паркового мистецтва зокрема, визначаються саме у стильових характеристиках (мотивах) різних садово-паркових об'єктів. Сади і парки, як форма синтезу природи і різноманітних мистецтв, були пов'язані з історичними стилями, розвивались у взаємозв'язку з розвитком філософії, літератури, з естетикою побуту, малярством, архітектурою, музикою і виражали ставлення людини до природи, яке змінювалося в кожному епоху. Таким чином, художній образ парку можна розглядати як частину культури суспільства на певному етапі його розвитку [7].

Стиль – це комплекс художніх прийомів, який визначає характер організації ландшафтного простору та його основних елементів і сприяє виявленню його яскравого художнього образу [9]. Стильова єдність формування ландшафтного об'єкту забезпечується поєднанням у єдиному стилі архітектурних комплексів та малих архітектурно-ландшафтних форм, з

урахуванням стильових особливостей ландшафтного оточення навколишньої території. Стильова єдність також пов'язана з формуванням художньої образності тематичного парку, його естетичної виразності й змістовної наповненості та забезпечуються спільністю й своєрідністю засобів й прийомів, що застосовуються при його створенні та знаходять втілення в просторово-планувальній структурі й колориті.

Художня образність та змістовна наповненість спеціалізованих парків тематичної спрямованості включає визначення:

- ✓ головної ідеї (теми) парку: це основа, суть, творчий задум, покладений в основу спеціалізованого тематичного парку;
- ✓ художнього образу – це вираження головної ідеї (теми) парку в вигляді конкретних форм, шляхом створення естетично впливових архітектурних об'єктів, елементів благоустрою та озеленення;
- ✓ сценарію – змісту з докладним описом сюжету творчого задуму відповідної тематики, за допомогою образного ряду [14]. Цей сюжет має розкрити послідовність всіх взаємопов'язаних між собою дорожньо-стежковою мережею образів, які є в парку, можливість людини взаємодіяти з ними і реакцію, яку вона може при цьому отримати. Сценарій включає: послідовність виразних засобів та прийомів за допомогою яких розкривається тема – головна ідея тематичного парку. Будь який спеціалізований ландшафтний парк повинен мати свою легенду, історію, тим більше, якщо це тематичний парк.

Мешкова В.І. у монографії «Пространственная организация парка санаторного комплекса на основе ландшафтного сценария» пише, що «Базисні сценарії – це зведені описи потенційних варіантів стратегій контролю за станом навколишнього середовища» [9]. Ще у 80 рр. минулого століття Мешкова В.І. писала про те, що в ландшафтній архітектурі того часу сценарію, як чітко окресленого етапу і методу проектування, не існує. Але він необхідний з наступних причин. Досліджуючи парки тієї доби було виявлено, що більшість з них, маючи різну функціональну сутність, викликають у людини близькі або однакові реакції. Це відбувається від того, що ландшафтні об'єкти, різні за функцією – однакові за комплексом архітектурних і природних засобів що застосовуються [10] Як правило, при формуванні парків проектується не почуття людини (в кінцевому рахунку найважливіше), а об'єкти середовища, як така річ на даній території (алеї, майданчики тощо). Проектування ландшафтного об'єкту необхідно починати з постановки задачі щодо проектування настрою, а потім підбирати природні засоби і такі прийоми їх застосування, які могли б реалізувати це завдання, тобто сформулювати задані емоції та настрої у відвідувача об'єкту [8].

Дослідження пам'яток садово-паркового мистецтва, зокрема Алупкінського в Криму свідчить про те, що великі майстри ставили на одне з перших місць проектування кінцевого емоційного впливу об'єкта на людину, зосереджували на ньому всю свою увагу. Ставлення глядача до середовища, що проектується, як показують роботи Л. Тверського, має контролюватися саме з точки зору очікуваного його емоційного впливу на людину [20].

Проектування переживань, як реалізація гармонійних взаємозв'язків у середовищі, що рекомендує Дж. Саймондс, може бути здійснено тільки при переосмисленні взаємовідносин між людиною і ландшафтом та включенні проектувальником цього переосмислення в свою практику [16].

Поняття «ландшафтний сценарій» є оригінальною розробкою Мешкової В.І., і його можна сприймати, як цільовий сценарій ландшафтного об'єкта. Цей сценарій, на відміну від базисних сценаріїв, дає можливість отримати прогноз стану людини в чотиривимірному просторі з мінімальними можливостями відхилень. Сутністю ландшафтного сценарію є формування системи естетично-просторових впливів на людину засобами ландшафтно-архітектури.

У комплексній схемі ландшафтного сценарію повинні бути відображені:

- ✓ головні естетичні впливи;
- ✓ прийоми і засоби їх формування.

Отже, ландшафтний сценарій необхідно розглядати як ідейно-художню основу побудови паркового простору, основу композиційного задуму, твору садово-паркового мистецтва [1].

У ландшафтному сценарії має бути відображено:

- ✓ виразний поділ простору на частини / зони, теми тощо;
- ✓ виявлення головного і другорядного, підпорядкованість частин / основні та другорядні кадри мікроструктури простору та ін.;
- ✓ зв'язок між частинами, тобто шляхи для створення цілісної архітектурно-ландшафтно-форми.

Ландшафтний сценарій будується на зв'язку зон і ряду тем, а теми формуються за сюжетними лініями. Теми, пов'язані загальною сюжетною лінією формують художній образ всього об'єкта [17].

Художній образ – це вираз особистісного бачення творцем предмету, явища, навколишнього світу [3]. Його можна досягти використовуючи певні художні прийоми і засоби художньої виразності. Художній образ реалізується через використання законів архітектурної композиції. Використовуючи масштаб простору, пропорційне членування території та її елементів, метр і ритм, контраст і нюанс, а також характер планування (регулярний або ландшафтний), можна створити певний тип ландшафтного простору з виявленням національно-історичної символіки [9].

Образ – художньо осмислене відображення обрису в психіці людини. Обрис – зовнішній вигляд забудови, що формує простір, ландшафту, малих архітектурних форм. Образ духовний, віртуальний, обрис – реальний. [11]. Але для виразності кожного з них важливі візуальні акценти – просторові орієнтири і фон, на якому вони сприймаються. Композиційні акценти створюють систему знаків у просторі, добре запам'ятовуються і забезпечують орієнтацію. Вони повинні мати характерний, індивідуальний вигляд, щоб асоціюватися саме з даним місцем [12].

Садове мистецтво завжди було своєрідним поєднанням різних мистецтв – садівництва, архітектури, живопису й поезії. Тому, для формування художньо-образного рішення парку важливим є його знаковість та система відношення знаків до вираженого ними смислу. «Знаки місця» мають велике значення – вони створюють впізнаванні елементи, що відрізняють це місце від інших. Іноді досить одного об'єкта, що володіє яскравою індивідуальністю, скажімо, скульптури, щоб вигляд простору асоціювався з ним. Існує ціла система «знаків» – сукупність архітектурних, ландшафтних особливостей ділянки, обладнання, елементів благоустрою, озеленення, квіткового оформлення, творів монументального мистецтва для формування художнього образу парку.

Скопіна М. В. у монографії «Концепція «места» в современной ландшафтной архитектуре Франции: на примере парков Ла Виллетт и Андре Ситроен в Париже» також приділяє особливу увагу «знакам місця» та сценарію його сприйняття. Місце слугує, перш за все, для того, щоб описати наш взаємозв'язок зі світом. Це можуть бути пам'ять про нього, почуття, відчуття, як на фізичному, так і на метафізичному рівнях.

Сприйняття місця не обмежується зоровим образом. Це складний процес у якому поєднуються як суб'єктивні особистості, так і безліч нашарувань, через які ми сприймаємо це місце [5].

Місце існує через сприйняття, підсвідомі зв'язки, історію, які виникають між людиною і місцем. Наприклад, міст не тільки архітектурна споруда, але й об'єкт сприйняття (виникають свої асоціації із конкретним мостом у конкретної людини). Значимість місця може бути різною, в залежності від особи, осіб, що його споглядає (рис. 5).

Сценарії сприйняття місця залежить від конкретної ситуації (рис. 6). Антиподом «місця» є – «не місце». Це простори «позбавлені свого сенсу, без призначення, які породжують комунікаційні зв'язки та переміщення в постіндустріальному суспільстві (естокади, автошляхи тощо) [17].

У теорії і практиці проектування ландшафтних об'єктів вся ця гамма відчуттів і оцінок образного змісту інтегрується в систему естетичних

категорій: оригінальність, різноманітність, масштабність, тектонічна організація, гармонійність, емоційна орієнтація.

Образний зміст спеціалізованого тематичного парку формується завдяки виділенням характерних індивідуальних та різноманітних рис реального предметно-просторового середовища, яке відображається в свідомості глядача при сприйнятті пейзажних картин парку, де відтворюється система естетичних категорій [6]. Індивідуальність вигляду ландшафту обумовлена його оригінальністю (пробуджується первинний інтерес), різноманітністю (підтримується стійкий інтерес). Оригінальність вигляду забезпечується істотною відмінністю його від звичних уявлень. Різноманітність вигляду досягається неповторністю просторових форм, їх конфігурації, розмірів, кольору, фактури, ракурсів сприйняття.

Рис. 5. Значимість місця

Рис. 6. Сценарій сприйняття місця

Образний зміст тісно пов'язаний з феноменологічним змістом об'єкту. Феноменологічний зміст ландшафтного середовища передає індивідуальне емоційно-чуттєве сприйняття реального вигляду як художнього виду, що досягається шляхом емпіричного пізнання, проживання, відчуття простору як феномену. Для формування композиційно-змістовних закономірностей ландшафтного середовища застосовуються методи семіотичний і наукової інтерпретації його змісту. При цьому інтерпретація розглядається з точки зору як функціонального впізнавання, так і художнього сприйняття.

З погляду композиції художньо-образна складова виноситься на перше місце при формуванні спеціалізованого парку тематичної спрямованості, в тому числі, її архетипічні структури, тобто міфопоетична символіка. Художній образ ландшафтного середовища формується з сукупності суб'єктивних вражень, які залишаються у людей в результаті його візуального сприйняття. Людина не тільки використовує простір, але і емоційно сприймає і оцінює його [12]. Емоційна виразність ландшафту залежить від його здатності викликати переживання у людини. Так, різноманітна пластика рельєфу має різні естетичні

характеристики, по-різному впливає на емоційний стан людини. Одноманітна, рівна місцевість з невираженим рельєфом несе спокій або навіть нудьгу. Тоді як яскраво виражений рельєф з контрастним поєднанням пагорбів і низин сприяє формуванню різних емоційних станів людини. Особливо яскраво це проявляється в так званих унікальних місцях ландшафту, там, де відбувається стиківка різних просторів. Такими просторами є місця перелому рельєфу, вершини і підніжжя пагорбів. У цих місцях найбільш яскраве емоційне відчуття від ландшафту [7].

Д. Саймондс відзначає символічний вплив на людину ландшафтних форм: небокрай – лінія, яка приваблює увагу, а горизонтальна лінія низини символізує «земне, спокійне, мирське, задоволене»; звивиста форма пагорба асоціюється з чимось «випадковим, цікавим»; вертикаль – це «благогородність, драматичність, натхнення»; а висота символізує «досягнення, потенційну можливість, розширення, збудження, наснагу, щось величне, а також звільнення»; глибина «символізує відступ, зосередження, обмеження, укриття, а також силу тиску» [17].

Характер кожної ландшафтної ділянки тематичного парку розкриває пейзаж, який зустрічається людині в результаті його візуального сприйняття. Він є «знаком», який формує сюжет за сценарієм тематичного парку. Саме ландшафт, з доданими людиною елементами, які формують з ним єдине ціле, визначає образний зміст архітектурно-ландшафтного рішення. У таких композиціях неможливо відокремити природні складові елементи від тих елементів, які «додала» людина, тому що вони невіддільні одні від інших в своєму принципі.

Висновки. Стильова єдність та ідейно-тематична відповідність спеціалізованого культурно-пізнавального парку тематичної спрямованості залежить від синтезу теми (ідеї) парку, його художнього образу та сценарію. Тема парку – головна ідея: це творчий задум, його суть. Формування художнього образного ряду спеціалізованого тематичного ландшафтного парку, насамперед, залежить від його ідейно-тематичної спрямованості, яка зумовлює вибір засобів (малих архітектурних форм, рослинності, водних пристроїв тощо) та прийомів ландшафтної архітектури та дизайну. Сценарій це опис сюжету творчого задуму відповідної тематики. Цей сюжет розкриває логічну послідовність відображення образів, які є в парку, можливість людини взаємодіяти з ними і реакцію, яку вона може при цьому отримати.

Література

1. Абт К.Ч., Фостер Р.Н., Ри Р.Т. Методика составления сценариев, в кш."Руководство по научно-техническому прогнозированию", перевод с англ. М.: "Прогресс", 1978, 67 с.
2. В АРТ-ПАРКЕ «СИМВОЛ» ПОСЕЛИЛИСЬ.– Режим доступу: <https://simvol.com/news/v-art-parke-simvol-poselilis-stalevary-simpsony-i-plitka-shokolada> – 30.06.2016 р.
3. Градостроительство и территориальная планировка: Понятийно-терминологический словарь / Редкол. Г.А. Потаев (отв. ред.), И.А. Иодо, К.К. Хачатрянц, А.И. Ничкасов. Мн.: Минсктиппроект, 1999. 192 с.
4. Каранда, А.О. Історичний досвід формування садів і парків філософської та психоемоційної спрямованості / А.О. Каранда // СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АРХІТЕКТУРИ ТА МІСТОБУДУВАННЯ. – К.: КНУБА, 2018. – №53. 360 с.
5. Композиційне формування ландшафтного середовища міста: конспект лекцій / Г.Л.Коптева. – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 85 с.
6. Композиційне формування ландшафтного середовищаміста. Конспект лекцій ((для студентів 5 курсу денної форми навчання спеціальностей 8.06010202 – Містобудування, 191 – Архітектура та містобудування)) / Харк. нац. універ. міськ. госп. ім. О.М. Бекетова; уклад.: Г.Л. Коптева – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 70 с.
7. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Ландшафтний дизайн" (для студентів 5 курсу напрямку 1201 "Архітектура" спеціальності 7.120102 "Містобудування") / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Н. Я. Крижановська. – Х.: ХНАМГ, 2010 - 46 с.
8. Мешкова В.И. Ландшафтный сенарій, як метод проєтування парку. К.: Природная среда города, 1973, 256 с.
9. Мешкова В.И. Пространственная организация парка санаторного комплекса на основе ландшафтного сценария (в условиях Южного берега Крыма): дис. канд. архитектуры: 18.00.04 «Містобудування та ландшафтна архітектура» / Мешкова Валентина Іванівна; К.: НДІМістобудування,1978. – 211 с
10. Научно-исследовательская работа "Предложения по совершенствованию архитектурно-планировочной организации курортов Черноморского побережья Крыма"– К.: КиївНДІМістобудування, 1977, 107 с.
11. Основи ландшафтного проєктування: конспект лекцій / Н.Ю. Войко. – К.: КНУБА, 2016. – 100 с.
12. Проектирование и создание малых ландшафтноархитектурных форм (комплексов): Пособие проектировщику / Под общ. ред. Г.А. Потаева. Мн.: Минсктиппроект, 2006. 256 с.

13. Реконструкція парку возле іHome.– Режим доступу: <https://ihomekiev.com.ua/rekonstruktsiya-parka-voze-ihome/> – 08.04.2017 р.
14. Робоча програма навчальної дисципліни. Ландшафтна архітектура / НУБІП України; уклад.: доц. Сидоренко І.О.. – К.: НУБІП, 10.06.2015
15. Садово-паркове мистецтво Черкащини.– Режим доступу: http://www.landarchitecture.org.ua/doku.php/articles/sad_park – 18.11.2010 р.
16. Саймондс, Д. О. Ландшафт и архитектура / Д. О. Саймондс. Пер. с англ. – М.: Стройиздат, 1965. – 193 с.
17. Скопина М. В. Концепция "места" в современной ландшафтной архитектуре Франции : на примере парков Ла Виллетт и Андре Ситроен в Париже : дис. канд. архитектуры: спец. 05.23.20 «Теорія та історія архітектури, реставрація та реконструкція історико-архітектурної спадщини» / Скопіна Марія Валентинівна ; ФГБОУ ВПО НГАСУ – Нижній Новгород, 2012. – 182 с.
18. Софіївка, Умань .– Режим доступу: <https://www.pinterest.com/pin/436427020138625329/?lp=true> – 10.03.2015 р.
19. Спадок аристократії долі не обирає.– Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/2351532-spadok-aristokratii-doli-ne-obirae.html> – 26.11.2017 р.
20. Тверской Л.М. - Заметки о современном городском ансамбле. Ж."Архитектура СССР", 1960, № 2

References

1. Abt K.Ch., Foster R.N., Ry R.T. Metodyka sostavleniya stsenaryev, v ksh."Rukovodstvo po nauchno-tekhnicheskomu prohnozyrovaniyu", perevod s anhl. M.: "Prohress", 1978, 67 s. (in Russian)
2. V ART-PARKE «SYMBOL» POSELYLYS.– Rezhym dostupu: <https://simvol.com/news/v-art-parke-simvol-poselilis-stalevary-simpsony-i-plitka-shokolada> – 30.06.2016 r. (in Russian)
3. Hradostroytelstvo y terrytoryalnaia planirovka: Poniatyino-termynolohicheskyi slovar / Redkol. H.A. Potaev (otv. red.), Y.A. Yodo, K.K. Khachatrians, A.Y. Nychkasov. Mn.: Mynsktypproekt, 1999. 192 s. (in Russian)
4. Karanda, A.O. Istorychnyi dosvid formuvannia sadiv i parkiv filosofskoi ta psykhoemotsiinoi spriamovanosti / A.O. Karanda // CUCASNI PROBLEMY ARKHITEKTURY TA MISTOBUDUV. – K. : KNUBA, 2018. – №53. 360 s. (in Ukrainian).
5. Kompozytsiine formuvannia landshaftnoho seredovyscha mista: konspekt lektsii / H.L.Koptieva. – Kharkiv : KhNUMH im. O. M. Beketova, 2017. – 85 s. (in Ukrainian).

6. Kompozytsiine formuvannia landshaftnoho seredovyshchamista. Konspekt lektsii ((dlia studentiv 5 kursu dennoi formy navchannia spetsialnosti 8.06010202 – Mistobuduvannia, 191 – Arkhitektura ta mistobuduvannia)) / Khark. nats. univer. misk. hosp. im. O.M. Beketova ; uklad.: H.L. Koptieva – Kh.: KhNUMH im. O. M. Beketova , 70 s. (in Ukrainian).

7. Metodychni vказivky do samostiinoi roboty z dystsypliny "Landshaftnyi dyzain" (dlia studentiv 5 kursu napriamku 1201 "Arkhitektura" spetsialnosti 7.120102 "Mistobuduvannia") / Khark. nats. akad. misk. hosp-va; uklad.: N. Ya. Kryzhanovska. – Kh.: KhNAMH, 2010 - 46 s. (in Ukrainian).

8. Meshkova V.Y. Landshaftnyi senarii, yak metod proetuvannia parku. K.: Pryrodnaia sreda horoda, 1973, 256 s. (in Russian).

9. Meshkova V.Y. Prostranstvennaia orhanyzatsyia parka sanatornoho kompleksa na osnove landshaftnoho stsenariia (v uslovyakh Yuzhnoho bereha): dys... kand. arkhitektury: 18.00.04 «Mistobuduvannia ta landshaftna arkhitektura» / Meshkova Valentyna Ivanivna; a K.:NDIImistobuduvanni, 1978 – 211 s. (in Russian).

10. Nauchno-yssledovatel'skaia rabota "Predlozheniia po sovershenstvovaniiu arkhytekturno-planyrovочноi orhanyzatsyy kurortov Chernomorskoho poberezhia Kыта"– K.: KyivNDImistobud, 1977, 107 s. (in Russian).

11. Osnovy landshaftnoho proektuvannia: konspekt lektsii / N.Iu. Voiko. – K.: KNUBA, 2016. – 100 s. (in Ukrainian).

12. Proektyrovanye y sozdanye malыkh landshaftnoarkhytekturnыkh form (kompleksov): Posobye proektyrovshchyku / Pod obshch. red. H.A. Potaeva. Mn.: Mynsktypproekt, 2006. 256 s., yl. (in Russian).

13. Rekonstruktsyia parka vozle iHome.– Rezhym dostupu: <https://ihomekiev.com.ua/rekonstruktsiya-parka-voze/> – 08.04.2017 r. (in Russian).

14. Robocha prohrama navchalnoi dystsypliny. Lanlshaftra arkhitektura / NUBIP Ukrainy; uklad.: dots. Sydorenko I.O.. – K.: NUBIP, 10.06.2015. (in Ukrainian).

15. Sadovo-parkove mystetstvo Cherkashchyny.– Rezhym dostupu: http://www.landarchitecture.org.ua/doku.php/articles/sad_park – 18.11.2010 r. (in Ukrainian).

16. Saimonds, D. O. Landshaft y arkhytektura / D. O. Saimonds. Per. s anhl. – M.: Stroiyzdat, 1965. – 193 s. (in Russian).

17. Skopyna M. V. Kontseptsyia "mesta" v sovremennoi landshaftnoi arkhytekture Frantsyy : na prymere parkov La Vyllett y Andre Sytroen v Paryzhe: dys... kand. arkhitektury: spets. 05.23.20 «Teoriia ta istoriia arkhitektury, restavratsiia ta rekonstruktsiia istoriko-arkhytekturnoi spadshchyny» / Skopyna Mariia Valentynivna; FHBOU VPO NHASU – Nyzhnii Novhorod, 2012. – 182 s.

18. Sofiivka, Uman.– Rezhym dostupu: <https://www.pinterest.com/pin/436427020138625329/?lp=true> – 10.03.2015 r. (укр.).
19. Spadok arystokratii doli ne obyraie.– Rezhym dostupu: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/2351532-spadok-arystokratii-doli-ne-obirae.html> – 26.11.2017 r. (in Ukrainian).
20. Tverskoi L.M. - Zametky o sovremennom horodskom ansamble. Zh."Arkhytektura SSSR", I9B0, № 2. (in Russian).

Аннотация

Каранда Андрей Александрович аспирант кафедры Градостроительства Киевского национального университета строительства и архитектуры.

Идейно-тематическое соответствие и стилевое единство, как основная составляющая принципа формирования художественно-образной среды специализированных культурно-познавательных парков.

При формировании специализированного культурно-познавательного парка тематической направленности одной из главных задач является выявление художественного образа. Он состоит из трех основных составляющих: главной идеи (темы) парка, художественного образа и сценария. Тема парка отвечает за его творческий замысел; художественный образ освещает главную идею парка в виде конкретных форм; сценарий связывает художественный образ в логическую картину восприятия идеи парка. Еще на этапе творческого замысла создается образный ряд парка, который зависит от выбранной темы (идеи). С помощью соответствующих средств и приемов возникают характерные особенности, воссоздающие образы и стиль специализированного тематического ландшафтного парка.

Ключевые слова: парк; специализированный культурно-познавательный парк; тематический парк; принцип; художественный образ; образный ряд; стиль; стилевое единство; главная идея парка; тема парка; ландшафтный сценарий; сюжет; эмоциональная выразительность; эмоциональное воздействие; средства и приемы.

Abstract

Andriy Karanda PhD student Department of Urban Development Kiev National University of Construction and Architecture.

Ideological and thematic correspondence and style unity, as the main component of the principle of forming the artistic-figurative environment of specialized cultural and educational parks.

Analyzing modern parks, we can confidently say that most of them, having different functional nature, cause the same reactions among visitors. This stems from

the fact that landscape objects use the same complex architectural and natural means, although the objects are different in function. When forming parks, it is necessary to design human feelings, and not environmental objects: alleys, spaces etc.

When we will formulate the basis for designing the landscape object, and even then, to take care of the natural environment and the need for realizing it, so that you could realize the need for realizing the necessary landscape situation. The creation of harmonious interconnections in a landscape environment can only be carried out by rethinking the relationship between man and the landscape and the designer has included this rethinking in his practice.

When creating a specialized thematic cultural and educational park, one of the main tasks is to identify the artistic image. It consists of three main components: the main idea (theme) of the park, the artistic image and script. The theme of the park is responsible for its creative design; the artistic image illuminates the main idea of the park in the form of specific forms; the script connects the artistic image into a logical picture of the perception of the idea of the park. The landscape scenario makes it possible to obtain a forecast of a person's condition in four-dimensional space with minimal possibilities of deviations. Its essence is the formation of a system of aesthetically spatial effects on a person by means of landscape architecture.

Even at the stage of creative design, a figurative row of the park is created, which depends on the chosen theme (idea). With the help of appropriate tools and techniques, characteristic features arise that recreate the images and style of a specialized theme landscape park.

Keywords: park; specialized cultural and educational park; theme park; principle; artistic image; imagery; style; style unity; the main idea of the park; theme of the park; landscape scenario; plot; emotional expressiveness; emotional impact; means and receptions.